

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P-1819

[Total No. of Pages : 4

[6032]-601

T.Y. B.Com. (Semester - VI)

**361 : BUSINESS REGULATORY FRAMEWORK - II
(CBCS) (2019 Pattern)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Q.no. 1 and Q.no. 6 are compulsory.
- 2) Solve any 3 questions from the remaining questions no. 2, 3, 4 and 5.

Q1) A) Fill in the blanks (Any five) : [5]

- i) The Negotiable Instruments Act was passed in _____.
(1881, 1872, 1930)
- ii) The person writing the cheque is called _____.
(Drawer, Drawee, Payee)
- iii) A person who buys goods / services for a compensation is called a _____ under section 2(7) of the 'Consumer Protection Act'.
(Trader, Consumer, Supplier)
- iv) The Act of _____ was enacted to protect Indian geographical producers in India.
(2000, 1999, 1998)
- v) Trade and business practices conducted through the internet are called _____.
(E-commerce, Service, Sales)
- vi) Intellectual property is _____.
(Tangible property, Intangible property, None of these)

B) Match the following : [5]

'A' Group	'B' Group
i) Information Technology Act	a) 14 July 1967
ii) The copy right Act	b) Three parties
iii) Electronic signature	c) 1957
iv) Bill of Exchange	d) 27 October 2009
v) World Intellectual Property Organization	e) 2000

P.T.O.

Q2) What is Holder and Holder in due course? Explain privileges of Holder in due course. [15]

Q3) Explain the importance of e-commerce and explain the legal issues arising in e-contracts. [15]

Q4) Explain the three tier consumer disputes redressal system. [15]

Q5) Explain the concept of copyright and Trademark. [15]

Q6) Write short notes (Any three) : [15]

- a) Essentials of cheque
- b) Electronic signature
- c) Salient features of Consumer Protection Act, 2019
- d) Organs of 'World Intellectual Property Organisation'
- e) Design

***

Total No. of Questions : 6]

P-1819

[6032]-601

T.Y. B.Com. (Semester - VI)

361 : BUSINESS REGULATORY FRAMEWORK - II
(CBCS) (2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 70

सूचना :

- 1) प्रश्न क्र. 1 आणि प्रश्न क्र. 6 सोडविणे अनिवार्य आहे.
- 2) प्रश्न क्र. 2, 3, 4 आणि 5 मधील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भर. (कोणतेही पाच) : [5]

- i) चलनक्षम दस्तऐवज कायदा ..... साली मंजूर करण्यात आला.
(1881, 1872, 1930)
- ii) धनादेश लिहिणाऱ्या व्यक्तीला ..... असे म्हणतात.
(आदेशक, आदेशार्थी, प्राप्तकर्ता)
- iii) जी व्यक्ती मोबदला देऊन वस्तु / सेवा खरेदी करते अशा व्यक्तीला ग्राहक संरक्षण कायदा कलम 2(7) नुसार ..... म्हटले जाते.
(व्यापारी, ग्राहक, पुरवठादार)
- iv) भारतात, भारतीय भौगोलिक उत्पादकांना संरक्षण देण्यासाठी ..... कायदा अस्तित्वात आला.
(2000, 1999, 1998)
- v) इंटरनेटच्या माध्यमातून केल्या जाणाऱ्या व्यापार व व्यवसाय पद्धतीला ..... असे म्हणतात.
(ई-कॉमर्स, सेवा, विक्री)
- vi) बौद्धिक संपदा ही ..... आहे.
(दृश्य मालमत्ता, अदृश्य मालमत्ता, यापैकी नाही)

ब) योग्य जोड्या जुळवा : [5]

'अ' गट	'ब' गट
i) माहिती तंत्रज्ञान कायदा	अ) 14 जुलै 1967
ii) कॉपीराईट ॲक्ट	ब) तीन पक्ष
iii) इलेक्ट्रॉनिक सही	क) 1957
iv) हुंडी	ड) 27 ऑक्टोबर 2009
v) जागतिक बौद्धिक संपदा संघटन	इ) 2000

- प्रश्न 2) धारक आणि यथाविधीधारक म्हणजे काय? यथाविधीधारकास मिळणारे अधिकार स्पष्ट करा. [15]
- प्रश्न 3) ई-कामर्सचे महत्त्व सांगुन ई-करारात उद्भवणाऱ्या कायदेशीर बाबी स्पष्ट करा. [15]
- प्रश्न 4) त्रिस्तरीय ग्राहक तक्रार निवारण यंत्रणा स्पष्ट करा. [15]
- प्रश्न 5) कॉपीराईट आणि ट्रेडमार्क या संकल्पना स्पष्ट करा. [15]
- प्रश्न 6) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) : [15]
- अ) धनादेशाचे आवश्यक घटक
  - ब) इलेक्ट्रॉनिक सही
  - क) ग्राहक संरक्षण कायदा 2019 ची वैशिष्ट्ये
  - ड) जागतिक बौद्धिक संघटनेची साधने
  - इ) आराखडा (संकल्प चित्र)

